

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.—. Rokopisni se ne vračajo.

UREJNIŠTVO IN UPRAVIŠTVO
LJUBLJANA, Hraškovska ulica št. 5
Telefon: 24-25, 24-26, 24-27, 24-28 in 24-29

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strommayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRAD, Slovenski trg št. 5. — Poštna številka: v Ljubljani št. 30.354.

Rooseveltove apel na Mussolinija

Davi je poslal predsednik Roosevelt nov mirovni apel ministrskemu predsedniku Mussoliniju, da se prepreči razširjenje vojne

Washington, 16. maja. s. (Reuter). Predsednik Roosevelt je poslal davi italijanskemu ministru, predsedniku Mussoliniju nov mirovni apel.

Opolnoči je bila v Beli hiši konferenca vodilnih ameriških državnikov, pri kateri je bil navzoč tudi zunanji minister Hull.

V uradnih ameriških krogih ne dajejo o vsebini nove Rooseveltove poslanice nobenih podatkov, razen da pomeni poslanica samo na-

daljevanje prizadevanj Roosevelta da se prepreči nadaljnje razširjenje vojne.

New York, 16. maja. AA. (Havas), "New York Times" prinašajo obvestilo v zvezi z Rooseveltovim posredovanjem, da ni bilo doslej uradno ničesar sporočenega in da Roosevelt doslej še ni mogel dobiti Mussolinijevega odgovora. Uradni ameriški krogi z zadovoljstvom naglašajo, da je velika čež-oceanska ladja „Conte di Savoia“ odplula iz Genove v

New York po voznem redu. New York, 16. maja. AA. (Havas). V washingtonskih diplomatskih krogih se opaža zadnje dni nenavadna živahnost. Diplomatski predstavniki posameznih držav redno obiskujejo zunanje ministrstvo, da dobe obvestila o mednarodnem položaju in možnosti pomoči Zedinjenih držav. V diplomatskih krogih v Washingtonu vlada splošno prepričanje, da bosta ta in prihodnji teden odločilna za vojno.

V teh krogih razpravljajo tudi o učinkovitosti pomoči Zedinjenih držav.

Washington, 16. maja. s. (Reuter). Predsednik Roosevelt bo predložil danes popoldne kongresu nove kredite za izpolnitev varnostnih ukrepov ameriške vojske. Ob tej priliki bo imel predsednik Roosevelt predvidoma ob 18. srednjeevropskega časa po radiu govor, ki ga bodo prenašale ameriške in tudi nekatere evropske postaje.

„Kdor hoče v teh resnih časih koristiti naši skupni domovini in kdor jo iskreno ljubi, ta ne sme zanašati med narod spore in razdore. Pride čas, ko bomo mogli o naših notranjih vprašanjih razpravljati mirno ter brez ozira na levo in desno, če nam kdo ne grozi z nenadnim udarcem.“

(Srpski glas)

Iz notranje politike

Jugoslavija v ameriskem radiu

Sodelavec ameriške radijske družbe „National Broadcasting Comp.“ in dolgoletni zenevski dopisnik „New York Timesa“ Martin Agronski je dobil dvomesečni dopust za potovanje po Balkanu, odkoder bo po radiu informiral ameriško javnost o tekočih dogodkih. Agronski daje svoje poročila tedensko preko omenjene družbe, ki je po „Columbia Broadcasting Comp.“ največja v Zedinjenih državah ter plača za vsako emisijo par milijonov dinarjev. Agronski, ki se mudi v Beogradu, bo v soboto govoril o svojih vtisih v Jugoslaviji.

Za okrepitev sodelovanja

Zagrebski »Obzorje« priobčuje o notranje-političnih razmerah članek, čigar zaključne besede se glase:

Razvoj mednarodnih dogodkov potiska vedno bolj v ozadje notranja vprašanja. Naša javnost je po svojem zdravem političnem instinktu začutila, da gospoduje razvoj zunanega položaja nad celotnim našim življenjem. Zato spremlja javnost z zmerom večjim interesom in z umljivo napetostjo dogodke na evropskih bojiščih. Gotovo je, da bo nadaljnji razvoj mednarodnih dogodkov vzbudil še večji interes naše javnosti in da bodo notranja vprašanja izgubila ostrino in veljavo. Treba je računati s temi momenti v razvoju situacije. Medtem pa je treba, dokler to dovoljuje razmere, storiti vse, da se okrepi sodelovanje med Srbi, Hrvati in Slovenci, da se tako že vnaprej omejuje možnost morebitnih poskusov za izkoriščanje njih nesloge.

Domoljubna molitev

Episkop dr. Nikolaj je imel v Kraljevu pridigo, v kateri je med drugim rekel: Bog nas ohrani od Soluna do Vladivostoka, vse naše brate. Roka božja naj pokriva naš pravoslavni svet. Prosimo služabnike božje in naše prosvetitelje, da nas rešijo zla in da ne pride na naš pravoslavni Balkan.

Seja ministrskega sveta

Včeraj popoldne je bila v predsedništvu ministrskega sveta seja gospodarskega odbora ministrov. Poleg drugih članov odbora sta seji nekaj časa prisostvovala tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković in podpredsednik dr. Vlado Maček. Za drevi ob 18. je napovedana seja ministrskega sveta.

O koncentraciji

Glasilo Srbskega kulturnega kluba »Srpski glas« (Beograd) piše:

Kakor se izve, so v vlad g. Cvetkovića za koncentracijo samostojni demokrati, zemljoradniki in radikali, dočim se pri hrvatskih politikih opaža neko oklevanje. Zdi se, da je delo samostojnih demokratov za koncentracijo precej mlačno, ker se boje zamere pri dr. Mačku. Dr. Mačka obklevajo neki srbski politiki, ki komaj čakajo, da bi prešli iz njegovih rok ministrskega položaja. Vse to more utrditi dr. Mačka v sklepu, da se še nadalje upira koncentraciji.

Hrvatske občinske volitve in sporazum

Zemljoradniška skupina dr. D. Jovanovića je o priliki občinskih volitev v banovini Hrvatske objavila sporočilo, ki pravi med ostalimi:

Ceprav z vseh strani zatrjujejo, da te volitve nimajo političnega značaja, vendar je gotovo, da se bo narod, predvsem Srbi, opredelil že sedaj za sporazum ali proti sporazumu. Naši prijatelji bodo nedvomno branili idejo sporazuma, toda istočasno bodo zahtevali demokratizacijo političnega življenja in zunanjo politiko v skladu s trajnimi interesi Južnih Slovanov, v smislu slovenske, balkanske in podunavske solidarnosti.

Signal

O priliki razstave nemškega slikarja iz Slavonije H. von Hötendorfa piše ojalčki »Slavonischer Volksbote«.

Ta prva razstava del nemškega slikarja naše oče domovine mora biti in bo signal za vzpostavitev naših odnosov z nemškimi umetniki in umetnostjo preteklosti na tem prostoru. Ko to nemško kulturno dobro sporočamo javnosti, ne delamo tega kot majhna skupina kolonistov, temveč vrhunske dolžnost v imenu celokupnega nemštva, ki živi v jugoslovanski domovini. Duhovi preteklosti se morajo spet prebuditi ter nam govoriti o močnem vplivu, ki ga je vrtilo tu nemško kulturno življenje. Izpolniti te sline kalupe z novim, močnim življenjem — to je naša velika in zgodovinska naloga v tem času.

Italijanski pritisk za vsako eventualnost

Sedanje zadržanje Italije se še ne more smatrati kot uvod za vstop v vojno — V Rimu zasledujejo z veliko pozornostjo dogodke na Balkanu — Francija in Anglija ne bosta popustili

Rim, 16. maja. e. Treba je poudariti, da se sedanje zadržanje Italije nikakor ne more smatrati za vsako eventualnost kot uvod za vstop v vojno. Niti priprave za odhod ameriških državljancev se ne smatrajo v Rimu kot gotov znak za vojno. Pravijo, da je bilo ameriškim državljanom svetovano, naj se vrnejo v domovino, če nimajo resne zaposlitve. Z eno besedo: italijanski pritisk se vrši za vsako eventualnost. Zato se v rimski atmosferi ne opaža nič razburjenja, čeprav je bilo to dni poudarjeno, da je verjetnejše, da pride v kratkem do odločilnih dogodkov kakor pa, da bi to zatišje trajalo še naprej. Dočim se v zadnjih dneh ni posvečala večja pažnja balkansko-podunavskemu področju, sedaj italijanski krogi z vso pozornostjo zasledujejo dogodke v teh krajih.

V Italiji smatrajo, da vojaške priprave na Slovaškem in Madžarskem niso vzemirajoče, temveč so le reakcija na manifestacije slovaških nacionalistov proti Madžarski. V Rimu pravijo, da ta mobilizacija nikakor ne ovira dobrih odnosov med Berlinom in Budimpešto, ker se še nadalje razvijajo v popolni skladnosti s politiko osi Rim-Berlin, kakor je bilo v ostalem potrjeno za časa zadnjega obiska grofa Telekija v Rimu.

Manevri zavezniške mornarice na Sredozem. morju

Aleksandrija 16. maja. e. (Exchange Telegraph). V Egiptu je sedaj pripravljenost za akcijo dosegla svoj vrhunec. Zavezniško brodogradništvo je zapustilo aleksandrijsko luko in odplulo v Sredozemsko morje. V dobro poučenih krogih v Aleksandriji krožijo vesti, da Francija in Anglija ne misli ta popustiti pred italijanskim pritiskom, ki se vsestransko vrši na posameznih važnih strateških točkah v Sredozemlju.

Včeraj je Italija, kakor se izve v tujak-njih vojaških krogih, napravila nove ukrepe in sicer v dveh smereh: na francoski meji je koncentrirala poleg dosedanjih efektiv še en milijon vojakov, v okoliščini zavezniških baz v Sredozemskem morju pa je poslala nove moči. Strateški načrt Italije v primeru vojne bi bil dvojni napad. Prvič na francosko ozemlje, potem pa na zavezniško oporišča v Sredozemskem morju. Poleg tega bi Italija dovolila Nemčiji, da vrže svoje čete na nezavarovano francosko mejo v severni Italiji.

Manevri zavezniške mornarice v vzhodnem bazenu Sredozemskega morja imajo namen preprečiti vsako močno italijansko akcijo in so poleg tega opomin italijanski vladi, ki v arabskih državah Bližnjega vzhoda poskuša izvesti nezadovoljstvo in s tem ustvariti za zaveznike še eno fronto. To je v okviru stalnih vprašanj Bližnjega vzhoda. Prav posebno propagandno akcijo pa izvaja Italija tudi v Palestini, kjer so že izbruhnili neredi in kjer so bile oblasti prisiljene k najodločnejšim ukrepom. V svoji propagandni akciji Italija naglašja, da so zavezniški obljubi arabskemu svetu, da mu bodo po končani vojni pomagali, toda te obljube so samo mamilo, s katerim skušajo pridobiti arabska plemena.

Italijanski nauk Angliji

Rim, 16. maja. AA. (Stefani). Diplomatski urednik agencije Stefani pripominja, da je Anglija izveleka precej koristila iz nesreče svojih žrtev, ker si je prisvojila poljako in norveško zlato, Farørske otoke, Island ter

gotove bogate nizozemske kolonije. Toda vse to ne zadostuje, da bi nadoknadile izgube, ki jih je Anglija imela na Norveškem in Nizozemskem. Angleški položaj na Severnem morju je zelo omanjan. Nemčija je razširila svoja letalska in pomorska oporišča na Skandinaviji in na Nizozemskem. Nemške čete nadaljujejo s svojim pohodom skozi Flandrijo v smeri proti Rokavskemu prelivu, kar predstavlja veliko nevarnost za Anglijo, posebno glede na nadmočje nemškega letalstva. Angleška, katere ozemlje že stoletja ni bilo poprišče vojn, mora ugotoviti, da Rokavski preliv ne predstavlja nobene garancije več zanj. Na osnovi novega položaja se da torej sklepati, da je bila razširitev vojne velika napaka za Anglijo.

Ponovno svarilo ameriškim državljanom

Washington, 16. maja. s. (Reuter). Ameriško zunanje ministrstvo je izdalo ponovno svarilo vsem ameriškim državljanom v zapadni in južni Evropi, da naj takoj odpotujejo. Svarilo za odhod je bilo med drugim dano tudi vsem ameriškim državljanom v Švici.

Grška vojska na albanski meji

Budimpešta, 16. maja. s. (Reuter). Po poročilih iz Aten so bili ponoči poslani na albansko mejo močni oddelki vojske.

Po polnoči je bila telefonska zveza med Budimpešto in Atenami nenađoma prekinjena.

Atene, 16. maja. s. (Reuter). Podtajnik grškega vojnega ministrstva general Papadimas je dospel ponoči na albansko mejo, da osebno nadzoruje izredne varnostne ukrepe, ki jih je podvzela grška vojska.

Vojaške priprave na Madžarskem

Budimpešta, 16. maja. s. (Reuter). Na Madžarskem sta bila mobilizirana dva armadna zbora, nadalje nekaj brigad ponačiranih oddelkov in konjenice. Madžarsko uradno pojasnilo mobilizacij pravi, da z ozirom na dejstvo, da so vsi madžarski sosedje poklicali pod orožje rezerviste, ti

madžarski ukrepi ne morejo biti smatrani kot grožnja za mir. Vpoklici imajo samo namen, da omogočijo vezbanje madžarske vojske.

Berlin, 16. maja. o. Vojaški ukrepi, ki so bili izdani na Madžarskem, kjer je sedaj okrog 650.000 ljudi pod orožjem, tukajšnjih političnih krogov niso presenetili. Opozarjajo le, da je bila predvidena mobilizacija toliko vojske za jesen, ko bi se morali vršiti veliki manevri madžarske vojske. Razvoj mednarodne situacije pa je Madžarsko prisilil, da je take ukrepe izdala že sedaj. Po nemškem mnenju ti ukrepi niso proti nikomur naperjeni.

Mobilizacija tudi na Slovaškem

Budimpešta, 16. maja. o. Iz obmejnega Balas-Sagymata poročajo, da je slovaško-madžarska meja še zmerom zaprta. Po nekaterih vesteh, ki so se kljub temu razširile preko meje, je na Slovaškem v teku splošna mobilizacija, ki mora biti po teh vesteh do noči že zaključena. Slovaški rezervisti se zbirajo kar po javnih lokalih kar pri manjkajoče vojašnice. Včeraj bi se moralo vršiti v Bratislavi večje protestno zborovanje. Bilo pa je v zadnjem hipu odgodeno do 19. t. m.

Berlin za zblizanje Rima in Moskve

Moskva, 16. maja. e. (Exchange Telegraph). Diplomatski krogi v Moskvi doznajajo iz Berlina, da bo nemška vlada ob priliki pogajanj, ki se prične za izboljšanje letalskih zvez med Nemčijo in Rusijo, sprožila tudi vprašanje zblizanja med Moskvo in Rimom.

V Berlinu smatrajo, da Italija ne more stopiti v vojno na strani Nemčije, dokler ne dobi nekaterih jamstev od sovjetske Rusije glede Sredozemskega morja in jugovzhoda Evrope. Nemčija bo, kakor pravijo, Italiji predlagala, naj sprejme predloge sovjetske vlade, da v okviru sovjetske nevtralnosti opredeli svoje stališče, kakor tudi teritorialni delokrog, v katerem želi razvijati svoje diplomatsko delovanje, da bi se Italija na ta način mogla kar najbolj angažirati v borbi proti zaveznikom.

Amerika se pripravlja na vojno

Veliki dopolnilni krediti za narodno obrambo. Število vojakov se bo zvišalo — Tovarne letal bodo izdelovale 17.000 letal na leto — Delovni dan v ladjedelnicah bo podaljšan

Washington, 16. maja. AA. (Havas). Zaradi vesti, ki prihajajo iz Evrope, je vprašanje narodne obrambe Zedinjenih držav stopilo v ospredje. Posamezna ministrstva so sprejela vrsto ukrepov ter pripravljajo dopolnilne kredite.

Vojni minister Woodring je že odobril izdatke 500 milijonov dolarjev za nakup potrebnega vojnega materiala, ker je notranja proizvodnja Zedinjenih držav nezadostna. Senat je bil obveščen, da boč ame-

riške tovarne v toku tega leta lahko izdelale 17.000 letal. Predsednik Roosevelt je podpisal zakon, da se zviša število vpisov državljanov v vojsko za časa vojne. Predstavnik privatnih ladjedelnic je izjavil, da bo moral biti delovni čas podaljšan in to ne samo v ladjedelnicah, temveč tudi v vseh ostalih industriji, ker je samo na ta način mogoče izvršiti vsa naročila, ki jih je priporočilo mornariško ministrstvo. Pooblašeni krogi izjavljajo, da bo pred-

Naši odnosi z Rusijo

Bukarešta, 16. maja. p. Semkaj je prispele iz Moskve jugoslovanske trgovinske delegacije, ki se vrača v Jugoslavijo. Na postaji so jo sprejeli naš poslanik Jovan Dučić z vsem osebnim poslanštvom ter odpravnik poslov sovjetskega poslanštva Kukuljevič, ki so ga prav tako spremljali skoraj vsi funkcionarji sovjetskega poslanštva v Bukarešti. Sovjetski diplomatski zastopnik je delegacijo povabil za popoldne na čaj. Delegacija se je vabilu odzvala in je popoldan na sovjetskem poslanštvu potekel v zelo prijetnih razgovorih.

Angleška trgovinska bilanca

London, 16. maja. s. (Reuter). Angleški izvoz v aprilu je dosegel po vrednosti 48 milijonov funtov, najvišjo vsoto v zadnjih 10 letih. Uvoz je znašal v istem času po vrednosti 110 milijonov funtov, 40 milijonov funtov več nego pred letom dni.

Dve glavni fronti na zapadu

Na fronti med Anversom in Namurom se bije bitka za Bruselj — Tudi na drugi fronti med Namurom in Sedanom divja silovita borba — Nemci niso nikjer prebili Maginotove črte

London, 16. maja. s. (Reuter) Na bojišču med nizozemsko mejo na severu in francosko - belgijsko - luksemburško mejo na jugu sta sedaj nastali v glavnem dve fronti na katerih se razvijajo boji z enako jakostjo.

Prva fronta poteka med Anversom in Namurom. Bitka, ki jo omenja najnovejša angleško vojno poročila iz odseka pri Louvainu spada v okvir bojev na tej fronti. Boje med Anversom in Namurom bi bilo mogoče označiti celotno bitko za Bruselj. Louvain sam je bil že popolnoma evakuiran. Včeraj so bili ves dan pri Louvainu strahoviti boji v katerih so sodelovali tanki okopani avtomobili, pehota in topništvo. Topovsko streljanje je bilo tako močno, da so na popolnoma različno slišali celo v južni Angliji. Bruseljski radio javlja da se utrdbi pred Anversom in Namurom še drže.

Ni manj silovita ni borba na drugem delu fronte, ob Mozeli med Namurom in Sedanom. Francosko vojno poročilo, ki je bilo sinoči objavljeno, pravi, da se je Nemcem na več mestih posrečilo prebiti Meuse. Zdi se da je prehod uspel večinoma samo manjšim nemškimi oddelki. V prvem napadu so ponekod sicer izsilile prehod večje enote nemške vojske, ki pa so se morale pozneje zaradi močnega zavezniškega protinapada večinoma zopet umakniti. Pri Sedanu je Nemcem predvčerajšnjim uspelo prodreti v francoski utrdbeni pas. Z množičnim francosko-angelskim protinapadom pa se je posrečilo zaveznikom vreti Nemce tu zopet prece nazaj, tako da je vodor globok samo še nekako 8 km. Posebni poročevalci angleške radijske družbe poročajo, da na nemški napad zavstavlja in odbija zlasti zavezniška letala, ki so val za valom ves dan napadala nemške postojanke in prizadela Nemcem velike izgube. Nemci so prodirali predvsem s tanki, ki so jih podpirala letala. V neki vasi so zavezniška letala uničila dve koloni sovražnih tankov. Pri bombnem napadu na neko postojanko v Ardenih je bil zaustavljen oddelček nemških motoriziranih enot. Ponovno je prišlo pri Sedanu v teku teh bojev tudi do letalskih bitk. Nemci so izgubili v posameznih bojih večje število letal, skupno do 50. Zavezniški so izgubili v teh bojih okoli 35 letal. Francoski vojaški krogi naglašajo, da utrdbeni sistem pri Sedanu ne spada v pravi sistem Maginotove linije, temveč je zgrajen na drugačni osnovi v veliki širini.

London, 16. maja. s. (Reuter) Angleško vojno ministrstvo je javilo opolnoči v posebnem komunikatu, da je angleška vojska včeraj po hudi borbi uspešno zadržala resen nemški napad pri Louvainu v Belgiji.

Uspešen francoski protinapad

Pariz, 16. maja. e. Včeraj pozno popoldne so se nadaljevali boji na reki Meusi. To pot so imele iniciative francoske čete, ki so izvršile srdit protinapad na sovražnikove postojanke. Po poročilu francoskega vrhovnega poveljstva so bile nemške sile, ki so poskušale preiti na drugo stran reke Meuse, odbite s strahovitimi protinapadi. Meusa je bila vsa rdeča od krvi in po reki je plulo več tisoč mrtvih. Boji na teh krajih se nadaljujejo. Po sedaj dobljenih objavah je na obeh straneh angažiranih po 20 divizij, torej nad 300.000 mož.

Pariz, 16. maja. AA. (Reuter). Včeraj ves dan od seste ure naprej so prihajala povelja, da je treba ustaviti napredovanje sovražnika in utrditi položaje, slabša mesta na bojišču pa ojačiti. Nemška vojska meče v borbo ogromne množice na prostoru med Namurom in Sedanom. Vojaški krogi v Parizu izjavljajo, da položaj ni kritičen, dasi je resen. V krogih francoskega vrhovnega poveljstva vlada mirna odločnost in zaupanje.

Množestveni nemški napadi ob Meusi

Pariz, 16. maja. AA. (Reuter) Uradni predstavnik vojnega ministrstva je dal sinoči izjavo, da so na reki Meusi na prostoru med Namurom in Sedanom vodili velika in strahna bitka. Ta bitka je besnela včeraj ves dan. Sovražnik meče v borbo ogromne množice ter napada na vsem bojišču. Nemško letalstvo uporablja relativno malo topništvo, zato pa v prvih vrstah številni motorizirani oddelki ter se uporabljajo ogromna števila letal, ki s strojnimi napadajo francosko pehoto. Ta uradna osebnost je izjavila da daje francoska pehota sijajen odpor da je pa zaradi velike številne premoči sovražnika na nekaterih točkah popustila. V teku dneva so sovražni tanki odrinili francosko črto na treh mestih južno od Sedana na levi obali reke Meuse. Oddelki tankov, ki so prebili francosko bojišče, so se razšli na vse strani ter napravili velike zmešnjave, ki je trajala ves dan. Ko so francoski oddelki tankov izvršili protinapad, se je z njimi dvignila k napadu tudi pehota ter se je začela voditi borba prsa ob prsa.

Borbe okoli Liegea še niso končane

Bruselj, 16. maja. s. (Reuter) Belgijsko vojno poročilo, ki je bilo izdano ob 1. zjutraj, pravi, da se belgijske utrdbi pri Liegeu še drže in nadaljujejo z odporom. Na več mestih so se enote nemške vojske spopadle z belgijsko vojsko. Več nemških poskusov napredovanja je bilo zaustavljenih. Belgijska vojska povzroča z razruševanjem resne ovire nemškemu napredovanju.

Bruselj, 16. maja. s. (Reuter) Bruseljski radio je davi objavil naslednjo kratko poslanico kralja Leopolda poveljniku, častnikom in vojakom trdnjave v Liegeu: Vtrajajte do bridkega konca za stvar domovine! Ponosen sem na vas!

Bruselj, 16. maja. AA. (Havas). Sporočilo belgijske vojske z dne 15. maja zveni se glasi: Prišlo je do borbe med sovražniki in našimi oddelki. V tej borbi so naše čete večkrat onemogle sovražniku napredovanje. Naše protiletalsko topništvo

je energično nastopalo ter zblo veliko število sovražnih letal. Utrdbe Liegea nadaljujejo z odporom.

Bruselj, 16. maja. AA. (Havas). V zavezniških krogih vlada optimizem. Belgijska vlada je v Bruslju ter se v uradnih krogih izjavlja, da bo še nadalje tam ostala.

Francosko peročilo

Pariz, 16. maja. s. (Reuter) Današnje jutranje francosko vojno poročilo pravi: V pokrajini od Namura do Sedana je v teku bitka, ki ima značilno obliko odprte vojne. Na obeh straneh so v boju udeležene motorizirane enote in letalstvo. Iz strateških interesov ni mogoče dati trenutno nobenih točnih informacij o operacijah.

Usoda Bruslja

Berlin, 16. maja. AA. (DNB). Vrhovno poveljništvu sporoča: Belgijska vlada je izjavila 10. maja po svojem zunanjem ministru v Bruslju ter ameriškim poslanikom v Berlinu, ki je prevzel varstvo belgijskih interesov v Nemčiji, da je Bruselj odprto mesto.

Ta izjava belgijske vlade ne odgovarja dejstvu. Nemška izvidniška letala so ugotovila, da v zadnjih dneh korakajo čete vseh vrst orožja skozi Bruselj in da gredo tudi vojni transporti čez Bruselj in železniški voz. Nemško vrhovno poveljništvu na osnovi tega ne more več smatrati belgijske prestolnice za nezaščitenost. V primeru, da belgijska vlada resno misli varovati belgijsko prestolnico in ji prihraniti grozote vojne, mora takoj ustaviti vse vojaške prevoze in prehode čez skoraj mesto ter prenehati z gradnjo utrdb. Napadi nemškega letalstva so po izjavi nemške vlade naperjeni izključno na vojaške objekte.

Če se bo ugotovilo, da belgijska vlada ne postopa v Bruslju tako, kot se zahteva od nezaščitenega mesta, bodo mesto napadle nemške letalske sile. Za vse posledice, ki jih bo trpel Bruselj, bodo odgovorni oni, ki so ga v nasprotju z izjavo belgijske vlade izrabljali v vojne cilje.

Nemško priznanje junaštvu nizozemske vojske

Nemški vojaški strokovnjak potrjuje, da Nemci niso še nikjer prebili Maginotove linije, temveč so se ji le — nevarno približali

Berlin, 16. maja. AA. (DNB) Današnji »Völkischer Beobachter« objavila članek svojega vojnega strokovnega urednika podpolkovnika dr. Hesseja o položaju, ki je nastal zaradi hitrega prodiranja nemških armad, ki operirajo v Belgiji in severni Franciji.

Dr. Hesse piše med drugim, da je eno najvažnejših dejstev to da se je Nemcem posrečilo priti do obale. Z zavzetjem Rotterdamu in raznih točk nizozemske obale ob Severnem morju osorožajo Nemci Anglijo tudi s te strani. Za Nemce je bilo predvsem važno poslati pomoč razmeroma slabim četam, pripeljanim z letali v omenjeni območja kraja Nizozemske vojske se je junaško borila, toda nemški pritisk je bil močan. Napad močnega nemškega desne krila je dal izredno pomembne rezultate. Za nadaljnje vojskovanje je zelo pomembno, da je Nizozemska izključena iz vrst naših nasprotnikov. S samim tem je nastala nova nevarnost za Anglijo operativno vojsko ter za Anglijo in Francoze. Pomoč se ni zagotovila v oni meri, ki so jo pričakovali v Bruslju. Z izgubo položajev na Meusi in ob Albertovem prekopu ter po padcu Liegea je nastal za belgijsko operativno vojsko nov resen položaj. Belgiji so izzuli važne naravne obrambne črte. Nihkuje čete so prisiljene k hitremu umiku, kar pa je oteženo s tem, da stotisoči civilistov bežijo v največjem strahu proti zapadu. Nemške čete ne morejo razumeti, zakaj ljudstvo beži, ker se nemške čete ne bojijo za neborbo.

Posebno pozornost zasluži poteza, ki jo vrše naše čete severno od Namura. Ta napad daje Nemcem v Belgiji podobne prednosti, kakor jih imajo v določenih govorih nizozemskih obrambnih črt. Nam je s tem zagotovljena vsestranska varnost za Porubje, ki je velike važnosti za nemško državno obrambo. Očitno je, da naš prihod na Meuse in prehod čez to reko s strateškega stališča ni tako važen, kot so bile prejšnje poteze. Vendar pa ne pomeni to, da bi bilo treba omalovaževati čut ponosa, ki mora prevzeti vse one nemške vojske, ki so včeraj ponovno stopili na francosko ozemlje. Pri tem je treba upoštevati posebno dogodke, ki so se odigrali pri Givetu in Sedanu. Našim četam se je v teh krajih posrečilo izvršiti podvize, s katerimi so se nazadnje približali Maginotovi črti, za katero je sedaj gotovi tuji strokovnjaki trdijo, da ni nezavetna.

Na koncu svojega članka pravi podpolkovnik dr. Messe, da so omenjeni uspehi doseženi v roku, krajšem kot teden dni. Zelo važen je pri tem tudi moralni vpliv nemških uspehov na Francoze in Anglije in to tako na njihove čete, kakor na prebivalstvo v zaledju.

Pred zavzetjem Narvika

Francozi so napravili prodor med mestom in glavni nemškimi postojankami

Narvik, 16. maja. AA. (Havas). Veak čas se pričakuje vrzovanje zavezniških čet v Narvik. Na strani zavezniških so borijo proti Nemcem v prvi vrsti francoski in kanadski kontingenti. Zavezniško letalstvo je bombardiralo mesto. Nemci so v očitno slabšem položaju ter se so mo-

Nova nemška strategija

London, 16. maja. AA. Reuter daje tale predložila. Po vseh iz Pariza poskušajo Nemci uporabiti taktiko, ki so jo uporabili na Poljskem in to na ta način, da po napadu na Belgijo in Francijo prehajajo na vojskovanje, ki se ne drži točne črte bojišča, temveč skuša s hitrimi pokreti zmešati nasprotnikove črte. Toda med tem časom so se Francozi že organizirali in upajo, da so pripravljeni sprejeti ta način borbe, ki se jasno kaže v veliki bitki na Meusi, ki se bije na črti med Namurom in Sedanom. Te bitke se udeležujejo v velikem številu letala in tanki. Francosko topništvo, in to večinoma poljsko po 75 mm je napravilo ogromno škodo nemškimi mehaniziranim oddelkom. Angleške čete so sedaj zelo močne ter stojijo ob vsem bojišču na Nizozemskem in Belgiji. Francosko sporočilo pravi, da so Nemci s tanki srdito napadli angleške, francoske in belgijske čete pri Anversu.

Govor kraljice Viljemine, ki ga je prenašala londonska radijska postaja, je napravila globok vtis v Zedinjenih državah in to posebno besede, da ostane Nizozemska neomajna.

Angleški bombni napadi na nemško ozemlje

London, 16. maja. s. (Reuter) Angleško letalsko ministrstvo je davi objavilo, da so izvedla angleška bomba letala snoči in tekot noči desle najobsežnejše bombne napade na nemško ozemlje, in sicer na železniške in cestne zveze na vzhodnem bregu Rena, od koder prejema nemška vojska pri invaziji Belgije in Nizozemske svoja ojačenja. Napad angleških letal je trajal vso noč. Vrženih je bilo več ton bomb. Železnice in ceste so bile poškodovane na več mestih in povzročeni je bilo mnogo požarov ter eksplozij.

Nizozemska mornarica v zavezniških rokah

London, 16. maja. s. (Reuter) Zavezniški vojni mornarici je bilo priključeno nizozemsko vojno brodevoje sestojete iz 4 krizark, 8 rušilcev, 21 podmornic, 10 torpedov in večje števila manjših ladij. Poleg tega razpolagajo zavezniški sedaj s celokupno nizozemsko trgovinsko mornarico, ki ima skupno 3 milijone ton.

Novi poveljnik nizozemske vojske v Seelandu

London, 16. maja. s. (Reuter). Kraljica Viljemina je imela snoči v nizozemski in govor na nizozemski narod preko angleških radijskih postaj. Sporočila je, da je imenovala admirala van der Staata za vrhovnega poveljnika nizozemske mornarice in vojske v Seelandu. Kraljica je dejala, da je s svojimi mislimi vedno pri svojem narodu ter je izrazila narodu svoje občudovanje in zaupanje v končno zmago. Zaključila je govor z vzklikom: Naj živi Nizozemska!

V Rotterdamu že primanjkuje živeža

London, 16. maja. AA. (Havas). Rotterdamsko občina je objavila po radijski postaji v Hilversumu, ki je pod nemško kontrolo, da je začel v Rotterdamu primanjkovati živež. Predvsem vlada pomanjkanje mleka ter je zato rotterdamski župan pozval Nizozemce iz drugih krajev, naj pomagajo.

Trgovinske transakcije z Nizozemsko in Belgijo

London, 16. maja. AA. Angleška vlada je snoči objavila zakon, s katerim se prepovedujejo trgovinske transakcije z Nizozemsko razen s pokrajino Zeeland ter Luksemburgom. Trgovinske transakcije z nizozemskimi kolonijami so dovoljene. Vlada je opozorila dalje, da je treba biti zelo pozoren pri transakcijah s katerimkoli krajem v Belgiji. Ni treba sklepati nobenih finančnih obveznosti z osebnostmi ali tiskom v Belgiji brez predhodnega posvetovanja s trgovinskim ministrstvom.

New York, 16. maja. AA. (Havas) Trgovinski komisar za nizozemske kolonije Zimmermann je izjavil, da je uklenjeno vse potrebno, da se ohrani vrednost nizozemskega goldinarja na področju Nizozemske Indije.

Švica se ne boji

Basel, 16. maja. AA. (Reuter). Nov val najranljivejših vesti ni niti najmanj omajal odločnosti Švice, da v vsakem ostri ohrani svojo nevtralnost. Nikjer v državi ni opasiti niti najmanjšega strahu ali panike med prebivalstvom. Povsod vlada največje zaupanje v moč švicarskega naroda in njegove vojske.

Internacija tujcev na Novem Zelandu

Wellington, 16. maja. AA. Predsednik novozelandske vlade je izjavil, da so bili vsi tujci, ki so kazali veliko aktivnost in predtavljali veliko nevarnost, internirani. Predsednik vlade je dodal, da je vlada točno obveščena o gibanju tujcev in da bo

tudi v nadalje pozorno pazila na njihovo gibanje.

Vojvodinja luksemburška angleškemu kralju

London, 16. maja. AA. (Reuter). Velika vojvodinja Luksemburška je poslala angleškemu kralju odgovor na njegovo brzojavko. Ta odgovor se glasi:

V teh bridkih časih mi je izraz vaših simpatij napravil veliko veselje. Najstrožje spoštovanje nevtralnosti in mednarodnih zakonov ni moglo obvarovati moje države pred surovim napadom in vojnimi strahotami. Moj narod in jaz verujemo, da se bo s pomočjo Velike Britanije in njenih zaveznikov vrnila svoboda Luksemburga in da bo njegova neodvisnost obnovljena.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Reminiscenca na Wilsona

Kdo je bil baron Fries-Skene

Od g. dr. Ivana Sveгла, bivšega ministra smo prejeli naslednji dopis:

Velecenjeni g. urednik! Zaradi odsotnosti od doma sem šele danes opazil nov majski članek našega zaslužnega rojaka, g. biv. senatorja dr. Gregorina v »Slovenecu«, v katerem med drugim piše tudi o svojem »sestanku z Wilsonom«. V interesu stvarnosti naj samo omenim, da se takrat niti g. dr. Gregorin niti kdo drugi ni »prijem prigrisla v avdienco«, ki bi jo bilo na ta način najbrže težko doseči, kakor se je v istem času prepiral neki drugi vodilni član naše delegacije, nego me je blagopokojni predsednik osebno poklical k sebi, kakor sem tudi pri drugih priložnostih bil pri njem, polkovniku Houseu, ambasadorju Whiteju, državnem tajniku Polku etc. in sem jaz po lastni iniciativi, v nadi, da mi g. predsednik pri svoji veliki naklonjenosti našemu narodu tega ne bo zameril, povabil s seboj takrat, v marcu ali aprilu l. 1919. v Parizu se nahajajoča g. dr. Vošnjaka, gen. tajnika jugoslovenske mirovne delegacije in dr. Gregorina. Kaj se je takrat govorilo in kdo je govoril, je bilo ne samo v splošnih izrazih, temveč dobesedno zabeleženo v članku, ki sem ga takoj napisal in je bil takrat priobčen v »Slov. Narodu«, kateremu sem kakor tudi »Slovenecu« in »Napreju« celo leto dostavljal poročila v zvezi z mirovno konferenco.

Z ozirom na pripombo g. doktorja v istem članku od 1. maja t. l., da se je bivši cesarski namestnik v Trstu, baron Fries-

Skene, za svoje ime moral zahvaliti najbrže kakemu svojemu škotskemu predniku, naj mi bo dovoljeno to domnevanje iz lastnega poznavanja družine Skene popraviti. Veleindustrijec Skene z Moravske je bil, kakor že ime kaže, škotskega porekla. Pred 70 leti je bil eden izmed uglednih poslancev v avstrijskem državnem zboru, ko so tam Kranjsko in Primorsko zastopali Klun, Pfeifer, Svegl, Nabergoj i. dr. V debati o avstroogrski nagodbi je Skene gledel na vsako 10letno obnovo gospodarske nagodbe za bivšo monarhijo iz nasel izraz »Die Monarchie auf Kuendigung« (monarhija na odpoved). Vnuč tega Skeneja, Rikard je bil moj soosolec v Terezianumu (v istem zavodu, kjer je bil nekot prefekt dr. Franc Prešeren in njegov gojenec pesnik Andreas Anastasius Gruen-Auersperg); in pozneje so mi, kakor mnogim sinovom bogatih družin, ki se niso tako dobro znali sami učiti kakor lačni slovenski fantje takratne generacije, ki še ni poznala foot balla in skijanja, vzeli inštruktorja za učenje prava. Take inštruktorje so imenovali »Einpauckerje«. V tem svojstvu je prišel siromasti Fries v Skenejevo družino in je ne samo svojega klienta pripravil za izpit, temveč je tudi sebi našel ženo v njegovi sestri. S tem si je preskrbel družinsko zvezo za uspešno napredovanje v avstrijski upravni karieri do cesarskega namestnika in barona. Dovoljeno mu je bilo, da je svoje imenu dodal še ime Skene.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Ivan Svegl

Ustanovljen je Slovenski avtomobilski klub

ki je član nove Zveze avtomobilskih klubov ter ima samostojno ljubljansko in mariborsko sekcijo

Ljubljana, 16. maja. Včeraj popoldne je imel Avtomobilski klub kr. Jugoslavije, sekcija Ljubljana, svoj 16. redni občni zbor, katerega je otvoril predsednik g. Avgust Praprotnik s pozdravom zastopnika bana načelnika g. D. Trstenjaka, zastopnika župana dr. Brileja, zastopnika Tujekoprometne zveze g. dr. Zizke in zastopnikov tiska. Visoki pokrovitelji Nj. Vel. kraljici Mariji in častnemu predsedniku Nj. Vise. knezu hamestniku Pavlu so zborovalci posilali udanostne brzojavke.

Predsednik je v svojem poročilu poudaril, da se vrši občni zbor v zelo razburkanem času. Do izbruhov vojne je klub imel lepe uspehe, potlej pa so bili vsi lepi izgledi za razvoj našega avtomobilizma uničeni. Z velikimi napori se je posrečilo odpraviti ali omiliti nekatere ukrepe glede omejitve motornega prometa. Vojna je zaustavila tudi prizadevanje za zboljšanje naših cest. V drugi polovici lanskega leta je imel klub mnogo posla za preureditev centrale v Beogradu in za ustanovitev Slovenskega avtomobilskega kluba. Novi odbor bo imel najbrže zelo težavo stališče. Tujski promet je padel do skrajnosti, potovanj v inozemstvo je čedalje manj, klubovi dohodki so se znižali, napeti bo treba vse sile za obdržanje ravnotežja v proračunu. Prizadevanja glede benčnega vprašanja, modernizacije cest in glede raznih davščin bo moral novi odbor nadaljevati. Ne vemo pa še, kakšne naloge nas čakajo, zato moramo biti na vse pripravljeni. Prišel pa se je čas, da se moramo združiti, pozabiti na morebitne spore, da lahko povsod složno nastopamo.

Prvi tajnik g. Birimiša je poročal izčrпно o poslovanju tajništva. Z intervencijami je klubu uspelo, da se je ukinila luksuzna taksa na avtomobile in na motorna kolesa. Dajativi za avtomobile in za cestni sklad se bosta pobirali skupno v višini 400 din. Za motokole se je ukinil izredni prispevek za cestni sklad. Razmerje med izvozom ter uvozom avtomobilskih turistov je pri nas približno 1:2, to se pravi, da naši avtomobilisti in motokliski v veliko večji meri potujejo v inozemstvo kot prihajajo tujci v našo državo, ker si avtomobilist želi predvsem dobrih cest. Modernizacija cest pri nas zelo počasi napreduje. V Sloveniji bodo letos modernizirane državna cesta Ljubljana—Kranj—Podvin, banovina cesta Podvin—Lesce—Bled, državna cesta Maribor—St. Ilj, a z deli so pričeli tudi na odseku Maribor—Fram ter Ježica Domžale.

Stanje nekaterih državnih cest je obupno, zlasti stanje cest Ljubljana—Planina—državna meja ter Ljubljana—Maribor. Kredit 11.000 din na kilometer ceste je vsekaror premalo, kajti drugod vtrirajo po 40.000 din za kilometer letno. Sekcija je posvečala veliko pažnjo avtomobilskemu tujskemu prometu in tujekoprometni propagandi. Klub je izdal že drugo izdajo

svoje avtomobilske karte. Obsežna je bila akcija proti škodljivim posledicam uredbe o omejitvi motornega prometa. Večina članov je s sedanjo rešitvijo benčnega vprašanja zadovoljna. Cene tekočega goriva so se zelo dvignile, od 5,25 din l. 1938 v novembru do 6,95 din do 1. maja letos. Osnutek uredbe za pospeševanje domačih pogonskih goriv je nekeje obital. Banska uprava pobira še danes dvojno takso na pnevmatike za ona vozila, ki uporabljajo za pogon domača pogonska sredstva. Nimamo žal še sodobnega zakona o prometu z motornimi vozili po cestah.

Klub je priredil več sporih in propagandnih voženj. Živahnost je bilo delo kluba v propagandnem pogledu. Število članov se je povečalo za 97, od katerih odpade 33 na redne člane, 64 na člane kola avtomobilistov. Ob koncu leta je sekcija imela 221 rednih članov, 236 članov kola avtomobilistov in 49 članov kola motokliskov. Triptikov je bilo izdanih 919, 10 več kot predlanskim, karmetov pa 59, 42 več kot predlanskim, največ za Italijo in Nemčijo. Mednarodnih prometnih knjižic je sekcija izdala 610, 97 več kot predlanskim. Po načrtu sekcije Zagreb je bila ustanovljena Zveza avtomobilskih klubov namesto dosedanje centrale, člani zveze so Slovenski avtomobilski klub, Hrvatski avtomobilski klub ter Srbski avtomobilski klub.

Finančno-ekonomsko poročilo g. Juvanca kaže, da je bilo delovanje sekcije v tem pogledu zelo uspešno in izkazuje 355.000 din dohodkov ter 237.000 din izdatkov. O uspešnem delovanju sportno-turističnega odseka je poročal g. Šabec, o motosekciji g. inž. Struna, kakor je za nadzorni odbor predlagal g. Svetozar Hribar razrešnico s pohvalo. Predlog je bil soglasno sprejet, odobrena so bila tudi vsa poročila. Blagajnik g. Karel Govekar je poročal o novem proračunu z 207.800 din dohodki in izdatki. Proračun je bil soglasno sprejet. O osnutku novih pravil samostojnega Slovenskega avtomobilskega kluba je poročal g. dr. Žufek. Centrala v Beogradu je bila likvidirana, ljubljanska sekcija je prejela svoj delež od prejšnje skupne imovine. Nova pravila zveze so bila sprejeta, kakor tudi pravila novega kluba v Ljubljani, ki bo imel dve samostojni sekciji, in sicer ljubljansko in mariborsko sekcijo.

Pri volitvah so bili izvoljeni kandidati, ki jih je predlagal g. dr. Pavlin, v odbor, nadzorni odbor, v delegacijo Slovenskega avtomobilskega kluba, ki bo predvidoma ustanovljen sledečo nedeljo ter v razsodišče. V odbor ljubljanske sekcije so bili izvoljeni g. dr. predsednik Avgust Praprotnik, prvi podpredsednik dr. Born, drugi podpredsednik dr. Žufek in odborniki Janko Šabec, Karel Govekar, Viktor Bohinec, Dušan Breznik, dr. Fred Chrobot, Erik Krišper, Boris Kristan, Franc Palme, Stanko Rozman, inž. Albert Struna, mag. phar. Josip Sušnik, inž. Jos. Štolfa in dr. Vinko Vrhunec.

Potrli globoke žalosti naznanjamo, da je naš ljubljani soprog, oče in svak, gospod

VIDMAR JOSIP

zvaniknik dr. žel.

v sredo 15. maja izdihnil svojo plemenito dušo v 55. letu starosti. Pogreb nepozabnega bo v petek, dne 17. maja ob 15.30 uri iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 16. maja 1940.

VIKTORIJA — soproga PEPI in NINO — sinova ter ostalo sorodstvo.

DANES
JE ŠE ČAS
Ob 16., 19. in 21. uri

Greta Garbo Kino Union
tel. 22-21
Oglejte si slajno komedijo, pri kateri se boste izvrstno zabavali in od srca nasmejali!

Ljubezen v planinah
KINO SLOGA — tel. 27-30
da Schneider · Roli Wanka · Viktor Staal · Aneliese Uhlig · Paul Wegener.

BAL V OPERI
Danes poslednjič. — Paul Hörbiger, Theo Lingner — Hans Moser.
KINO MATICA, tel. 21-24. — Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 39 z dne 15. t. m. objavlja: uredbu, kako se odmerjata pridobitina in družbeni davki zavezancom v območju banovine Hrvaške in v ostalem območju države; uredbu o razširitvi pokojninskega zavarovanja na namencev na trgovinske pomočnike; podaljšavo roka, določenega v pravilniku o ustanovah človekoljubnega značaja; navodila o uporabi čl. 11. pravilnika o izvrševanju uredb o legitimacijah (poslovnih knjižicah) delavcev in namencev; »čin raznih sol in tečajev«; »čin gozdarske sole v Sarajevu, dovršene od 1. 1919 do 1. 1922«; »knjige in časopisi v našem jeziku se smejo izvažati v vrednosti do 1.000 dinarjev brez potrdila o zavarovanju valute«; navodila Narodne banke v zvezi s plačilnim prometom s Francijo in razne objave iz »Službenih novic«.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 8. maja je bila svinjaka in parkijevka na 7 dvorcih, steklina na 5, smrkvost na 1, garje na 1, mehurčasti izpuščaji na 5, svinjska kuga na 5 in svinjska rdečica na 15 dvorcih.

— Banovinsko društvo državnih in samopiravnih vpokojencev za dravsko banovino v Ljubljani bo imelo v nedeljo 19. t. m. občni zbor ob 8.30 v franciškanski dvorani.

— Protituberkulozna zveza v Ljubljani ima letošnji redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom v nedeljo 19. t. m. ob 9. dopoldne v sejni dvorani mestnega načelnstva, na kar vse edine, ki so jim bila poslana vabila, še posebno opozarjamo. Ob 11. dopoldne bo slavnostna otvoritev protituberkulozne tedna, nad katerim je prevzel pokroviteljstvo ban dr. Natlačen. — Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

— Regulacija Save v odseku Tuceen— Sv. Jakob. Za to delo je odobren v znesku 955.500 din. Druga javna pismena ponudbena licitacija za oddajo dela bo 1. junija v Ljubljani.

— Nove določbe o izvozu knjig in časopisov. Finančni minister je izdal naslednje določbe o izvozu knjig in časopisov v našem jeziku. Kljub določbi prvega odstavka čl. 6. pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami se dovoljuje izvoz knjig in časopisov v našem jeziku v inozemstvo brez izvoznega potrdila, če njihova vrednost v enem mesecu za istega prejemnika in od istega oddajatelja ne presega vsote 1.000 din. Domači izdajatelji in prodajalci so dolžni ustrezno vrednost knjig in časopisov, oddanih v inozemstvo, potrjevati tudi v teh primerih na način, ki je določen po obstoječih predpisih za državo, kamor so knjige in časopisi namenjeni.

— Gospodarska konferenca balkanskega sporazuma bo v Dubrovniku. Poročali smo, da bo gospodarska konferenca balkanskega sporazuma 27. t. m. Prvotno je bilo sklenjeno, da bo zasedanja v Beogradu, zdaj so se pa odločili, da bo v Dubrovniku.

— Nove telefonske proge med Beogradom in Zagrebom. Pošto ministarstvo je uvedlo v torko osem novih telefonskih prog med Beogradom in Zagrebom. Med Zagrebom in Beogradom je zdaj 15 direktnih prog.

— Sprememba uredbe o pokojninskem zavarovanju namencev. Po čl. 8. uredbi o razširitvi pokojninskega zavarovanja namencev so lahko delodajalci zavarovali svoje namence, zaposlene na področju več pokojninskih zavodov, pri enem samem zavodu, na katerem področju je bil sedež podjetja. Ta člen je pa bil razveljavljen s § 68. uredbi o proračunskih dvanajstih, zato morajo delodajalci zavarovati svoje namence, zaposlene na področju več pokojninskih zavodov, teritorialno pristojnim zavodom.

— Nov most čez Savo v Krškem. 2. julija bo prva ponudbena licitacija za oddajo del pri novem mostu čez Savo pri Krškem, in sicer ob banovinski cesti II. reda številka 289. Kdaj bodo začeli most graditi, še ni določeno, upanje pa je, da bodo dela oddana že pri prvi ponudbeni licitaciji.

— Ustava plačil za Norveško, Nizozemsko, Belgijo in Luksemburg. Zaradi vojne v teh državah je devizna direkcija Narodne banke izdala odlok o ustavitvi vseh plačil upnikom, ki žive na teritoriju Norveške, Nizozemske, Belgije in Luksemburga. Čas in način plačevanja obveznosti proti tem upnikom bo določen pozneje.

— Težave naše trgovinske mornarice. Včeraj je bila na Sušku važna seja upravnega odbora Jadranske plovidbe. Na tej seji so razpravljali med drugim tudi o težavah naše trgovinske mornarice, zlasti o balne plovlje. Trgovinske mornarice preživljajo nade čase zaradi pomorske blokade.

— Naša zunanja trgovina z Belgijo in Nizozemsko je bila lani precej živahna. Glavno pa je, da je bila tudi aktivna. V Belgijo smo izvozili za 348.3 milijone din blaga, na Nizozemsko pa za 108.4 milijone. Uvozili smo iz Belgije za 55.5 milijona din blaga, iz Nizozemske pa za 67.6 milijona. Naša zunanja trgovina je bila torej z Belgijo aktivna za 202.8 milijona, z Nizozemsko pa za 25.8 milijona din. V Belgijo smo izvažali predvsem surovi baker in rude ter železniške pragove. Uvažali pa smo lanene tkanine, oljna semena itd. Na Nizozemsko smo izvažali kalcijev karbid, koruzo, vino in ekstrakte za strojenje. Iz Nizozemske smo uvažali razna prevozna sredstva, dišave in južno sadje ter svilene tkanine.

— Velika letišča boksita pri Mrkonjićgradu. V Gustovari, srez Mrkonjićgrad, so odkrili velika letišča izvrstnega boksita, ki ga uporabljajo za pridobivanje aluminija. Za to rudo se je zanimalo več podjetij. Zemljišče je kupila družba »Vrbaski boksiti« in bo rudo kmalu začela izkoriščati.

— Radičev »Pomenik« v Narodni skupščini. V Narodni skupščini nameravajo odkriti spomenik Stepanu Radiču in v ta namen so se že lotili pripravljalnih del. Spomenik bo stal poleg doprsnega kipa Nikole Pašića.

— 1.898.000 din za javna dela v Dalmaciji. Na pristojnem mestu so odobrili kredit za javna dela v Dalmaciji, predvsem za ceste in večji most čez Vrbas. 100.000 din od tega kredita bodo tudi porabili za vodovod v dalmatinskem Zagorju.

— Nova ladjelarnica v Pančevu. Lani so sezidali večja industrijska poslopja za ladjelarnico »Fornbach«. Ladjelarnica je začela že obratovati.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme s padavinami. Včeraj je nekoliko deževalo v Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Dubrovniku in Splitu 22, v Kumboru in Sarajevu 21, v Beogradu 19, v Ljubljani 18.8, v Zagrebu in Rabu 18, na Vju 14, v Mariboru 12. Davi je kazal barometer v Ljubljani 751.5 mm, temperatura je znašala 8.8.

Iz Ljubljane

— Iz Jutri v petek bo prvi brezmesni dan, na kar se opozarjajo kupujoče občinstvo in mesarji.

— Iz Stene bodo tulile na vseh straneh mesta že danes in tudi prihodnje dni, toda prebivalstvo naj se prav nič ne plaši, ker bo mestni zaščitni urad siren samo poskušal. Zato mestni zaščitni urad prosti in industrijska podjetja in sploh lastnike siren, naj do nadaljnjega svojih tovarniških siren ne uporabljajo.

18. maja t. l.
TELOVADNA
AKADEMIJA
SOKOLA III
NA TABORU

— Iz Nabori mladeničev in pregledi starejših obveznikov v Mestnem domu so zaenkrat ukinjeni. Nadaljevanje in vrstni red bo objavljen v dnevniki. Prizadeji naj pozivajo shranjivo.

— Iz Pregled uniforme in vojne opreme rez. častnikov v Mestnem domu je do nadaljnjega odločen.

— Iz Inkasanti mestne elektrarne odslej ne bodo več po večkrat na mesec hodili k strankam zaradi plačila računov za porabljeni električni tok. Zato vabi mestna elektrarna odjemalce toka, naj inkasantov ne odslavljajo in si ne določajo sami poznejših rokov za plačilo. Ker inkasanti odslej nikakor ne bodo mogli hoditi k strankam več kot enkrat na mesec. Ob enem opozarja mestna elektrarna, da mora inkasant v primeru, če ne prejme plačila takoj ob prvi predložitvi računa, brez nadaljnjega odklopiti tok in se na razne reklamacije zaradi odklopa mestne elektrarne pri neplačanem računu v nobenem primeru ne bo mogla ozirati.

— Iz Koncert akademskega pevčnega zbora v korist mestnih rev. žev. Koncert bo prirejen drevi ob 19. v mestnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici. Da izkaže mo idealni akademski mladini hvalečnosti ter podpremo akcijo v pomoč revežev je potrebno, da se koncerta udeležimo v čim večjem številu.

— Iz Ruška Matica v Ljubljani sklicuje za nedeljo 19. t. m. ob 14. v dvorani hotela Tivolija redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. V primeru nezadostne udeležbe bo istotam in istega dne ob 15. pri vsakem številu navzočih sklepni poslovni občni zbor.

— Iz Umrl je Tone Zdravčič. Kakor smo poročali pred nekaj dnevi, se je na Zaloški cesti na križišču poleg nove mitnice, ponesrečilo 64letni upokojeni tržni paznik Anton Zdravčič, stanujoč za Gradom. Peljal se je s kolesom namenjen v Zg. Kašelj, za njim pa je privozil motoklist, ki ga je že skoro dohitel pred tovornim vozom nekega mlinarja iz Zaloga. Zdravčič je tedaj zbežgal zavil z leve strani ceste na desno in nenadoma padel s kolesa na tla. Kjer je obelzel nezavesten. Istotako je padel na tla tudi motoklist, po policijskih ugotovitvah, ne da bi prišlo do karambola. Hudo poškodovanega Toneta Zdravčiča so reševalci takoj odpeljali v bolnišnico, kjer je zdravnik ugotovil, da ima prebito dno lobanje in še druge notranje poškodbe, ki jim je davi ob 4. podlegel. Pokojni Tone Zdravčič, ki je bil zelo poznan in povod pri ljubljanih družabnikih ter večino narodno zaveden mož, zapušta poleg sorodstva svojo že nad 85 let staro mater. Blagum pokojniku bodo ohranjeni najplemenitejši spomini!

— Iz Nov grob. Včeraj je umrl v Ljubljani v 55. letu starosti g. Josip Vidmar, zvanik državnih železnic. Pokojnik je bil med svojimi stanovskimi tovariši splošno priljubljen. Zapušta ženo Viktorijo ter sinova Pepita in Nina. Pogreb bo jutri ob 15.30 iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Križu. Blag mu spomin, žalujocim naše iskreno sožalje!

— Iz Velik promet z zemljišči. V mestu samem, kakor tudi v neposredni okolici je bil že od 1. 1920 velik promet z nepremičninami, posebno pa s stavbinimi parcelami. Po svetovni vojni so bili posidani celi novi kraji mesta, zlasti na Mirju, za Beogradom, v Novih Jaršah in na seveda tudi ob Celovski cesti v smeri proti št. Vidu. Pred leti je zaradi krize nastal kratak odmor v prekupevanju z zemljišči, zato pa se je

tembolj razvila kupčija v zadnjem času. Okrog lastnikov večjih zemljišč se stalno sučejo prekupevalci in posamezni interesi, ki bi radi naložili denar v zemljišča, kar se jim zdi še najbolj varna naložitev gotovine v sedanjih kritičnih časih. V zadnjem času je bilo sklenjenih mnogo kupčij zlasti okrog Sv. Križa, v Zg. Šiški, v Dravljah in v št. Vidu. Navzlic negotovim časom v ljubljanski okolici tudi precej zadoja, in sicer po večini hiše z enim stanovanjem ali dvema.

— Iz Uprava Sokola VI. poziva svoje članstvo in naraščaj, naj se zanesljivo in točno udeležita sestanka, ki bo jutri 17. t. ob 20. v dvorani Sokolskega doma. Udeležba je strogo obvezna. — Zdravo!

— Iz Divjanje vozil po Bleiweisovi cesti. Bleiweisova cesta je gotovo ena izmed najprometnejših v mestu, na njej je vsak dan velik tovorni in avtomobilski promet. Na cesti je tudi vsak hip polno kolesarjev in seveda motoklistov, zaradi česar nastajajo čisto prav kritične situacije, posebno kadar se vozila prehitujejo, a prihajajo istočasno vozila iz prečnih ulic in cest.

— Zadni čas je bilo več prav hudih karambolov, zlasti na križišču Celovške in Bleiweisove ceste, pa tudi na križišču Erjavčeve ter ob začetku Tržaške ceste. Spriče takih nevarnosti bi bilo potrebno, da bi policijski organi posvetili večjo pažnjo zlasti takim vozilom, ki prezirajo zadevne policijske predpise in divjajo po cesti, kakor da so na njej sami.

— Trije poškodovani. Z Jesenic so prepeljali v bolnico 31letnega zidarja Jožeta Korena, ki je padel z zidarskega odra pri občinskem domu in si nalomil hrbtenico.

— Gletna posestnikova hčerka Marija Černe iz Rudnika se je učila voziti kolo, pa je padla in se pobila na glavi. — V bolnici so prepeljali tudi 31letnega posestnikovega sina Vilka Brodnika iz Mednega, ki ga je brenil konj v desno nogo in mu jo poškodoval.

— Iz Najdeno žensko kolo. V Krekovi ulici so našli zeleno pleskano žensko kolo znamke »Superbo«. Kolo je bilo oddano Vodmatski stražnici in ima tov. št. 42541 opremljeno pa je z vid. št. 2-165467. Lastnica naj se zgleda pri policijski upravi.

— Iz Vlak okuden. V osebnem vlaku je med Pragerskim in Ljubljano neznan zlikovec odnesel trgovskemu zastopniku Jaroslavu Stovičku dva črna kovčega, v katerih so bile razne manufakturne kolekcije, naročnice knjige, različna korespondenca in usnjata aktovka. Stoviček je oškodovan za 4000 din.

— Iz Številne tatvine v mestu Natakari. Franciški Treven je ukradel nedko iz spalne sobe v Janševi ulici 2000 din gotovine in hranilno knjižico Občinske hranilnice na Vrhniku v zlogu 5000 din. — V stanovanje gostilničarja Ivana Gorencu v Rožni ulici se je vtihotali drzen zmikav in mu ukradel 1040 din, 40 nemških mark, pištolo znamke Steyer in nekaj drugih malenkosti. Tat je prišel tudi v gostilniške prostore, kjer je ukradel več skatel cigarete in 60 din. Preden je vlomilec izginil, si je privoščil tudi nekaj kozarčkov polinkovca.

— Iz kopalnica dr. Borisa Premruja je bila ukradena zlata zapestnica s tremi briljanti, vredna 1500 din. — Ponoči je nedko vlomil v cerkev na Rakovniku in ukradel iz nabiralnika 400 din.

Tatinska nadloga

Ljubljana, 16. maja
Po vaseh okrog Ribnice na Dolenjskem so v zadnjem času vlni in tatvine na dnevnem redu. Na delu so neznanzi klateži, ki prihajajo skozi dolinske kraje, se ustavljajo pri hišah in potem izginjejo, ne da bi se moglo ugotoviti, kam jih je vodila pot. Oročniki so sicer takim nepridipravom stalno za petami, vendar jih težko dobe v pest, ker se skrivajo po gozdovih, iz katerih prihajajo spet šele, ko mine nevarnost.

Te dni je bilo vlomljeno po neznancu v hišo posestnika Franca Kluma v Gorenji vasi pri Ribnici, kjer je tat vse premetal in odnesel niklasto žepno oro, zlato veržico, nekaj obleke, več parov čevljev in namizni prt. Zlikovec je oškodoval Kluma za več kot 1000 din vrednosti.

Takoj nato je najbrže isti vlomilec vdrl v sosedno hišo Ivane Klun, kjer je našel in ukradel več namiznih prtov, več naglavih rut in par ženskih čevljev, stikal pa je tudi za denarjem, a ga ni našel.

Na Bregu pri Ribnici se je splazil neznan rokavljav v hišo posestnika Janeza Šilca in mu ukradel zalogo jestvin, nekaj jedilnega pribora, mlinček za kavo in več drugih malenkosti, ki so mu prišle pod roko.

Večjo srečo je imel vlomilec pri posestniku in gostilničarju Alojzu Lovšinu na Bregu. Posrečilo se mu je, da se je vtihotali ponoči v gostilniško sobo, kjer je našel v predalu precej kovanega drobiža, več skatel cigarete in več obleke, moškega perila in nekaj rjuh. Tat si je privoščil tudi ročno harmoniko z zelenim mehkom, ki jo bo gotovo skušal spraviti v denar čim prej v neki oddaljeni vasi.

V Grčaricah pri Ribnici je bilo vlomljeno v hišo posestnika Ivana Mihliča. Tu so bili najbrže na poslu cigani in sicer dva mlada cigana, ki sta ju spremljali dve mlajši ciganki. Ivanu Mihliču so odnesli črn površnik, sukneno moško obleko, zelenkaste barve sivo moško obleko, črno dobro ohranjeno moško obleko, več ženskih oblek in nekaj perila. Mihliča so tatovi oškodovali za okrog 3500 din.

Cigani so vlomili tudi v shrambo posestnika Ivana Križa v Grčarici, odkoder so odnesli precej suhega svinjskega mesa, nekaj loncev in nekaj orodja, poskušali pa so vlomiti tudi v hišo posestnika Rudolfa Činkla ter Jožeta Riglerja, a se jim namer ni posrečilo.

SPORT

Sestanek kolesarskih dirkačev juniorjev sklicuje za danes ob 20. Slov. koles. zveza pri Habjanu v Sp. šiški. Ker je na vidiku juniorsko državno prvenstvo, ki bo dne 9. prih. meseca v Zagrebu, je potrebno, da se tega sestanka, na katerem bo predsednik zveze podal potrebna navodila, vsi dirkači gotovo in točno udeležijo. Prav tako se priporoča udeležba tudi dirkačem višje kategorije. — Predsednik.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Janez Ferlan 70 letnik

Danes praznuje v Gorenji vasi nad škofjo Loko sedemdesetletnico Janez Ferlan, zaveden nacionalist, posestnik in gostilničar. Moč je kljub svojem letom še krepak in opravlja vsa dela ter je prava »gorenjska korenina«.

Vedno brez strahu je javno izražal svoje nacionalno prepričanje, čeprav mu je to mnogokrat škodovalo. Njegov dom je bil vedno zbirališče naprednih ljudi in pokojni dr. Tavčar se je pogostokrat ustavljaj v njegovi hiši.

Pred šestimi leti je slavljencu umrla njegova zvesta življenjska družica Franciška, rojena Bizjak in mu zapustila 6 odraslih, krepkih otrok, ki so vsi neumorni nacionalni delavci.

Od leta 1888 je stalni naročnik »Slovenskega Naroda«.

Ob njegovi sedemdesetletnici mu želimo, da bi v krogu domačih preživel še mnogo srečnih in zadovoljnih let!

Domovina nad vse

Paul Doumer piše v »Livre de mes fils«: »Bolj kakor kadarkoli prej je treba svojo domovino v času, ko ji preti nevarnost, ljubiti z vročo, strastno in ljubosumno ljubeznijo. Ljubiti jo je treba do največjih žrtev svojih dobrin, svojega življenja in svojih otrok.«

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20 uri
Četrtek, 16. maja: Zupanova Micka. Varu Red B
Petek, 17. maja: ob 15. uri: Hamlet. Dijaška predstava po znanih cenah. Izven.Gostovanje Zvonimirja Rogoza
Sobota, 18. maja: Hamlet. Poslovilna predstava Zvonimirja Rogoza. Znižane cene
Nedelja, 19. maja: Asmodej. Izven. Znižane cene ob 20 din navzdol

Linhart je v svoji »Zupanovi Micki« pokazal zaroto med aristokratsko šternfeldovko in zupanovo Micko, ki sta se zvezali, da bosta razkrinkali lahkomišelnega in nezvestega Tulpenheima, ki dvori obema. Prikopno dejanje original. Jezik in izvrstna igra so celota, ki se nadvse prikopno dojm. Igrajo: Drenovec, Šaričeva, Kralj, mesto Cesarja bo igral vlogo župana Potokar, Mira Danilova, Jan (vloga Aneta) in Sever. Delo je zrežiral dr. Bratko Kreft. — Smoletov »Varh«, delo iz biedermeirske dobe slika zgodbico dekleta, ki mu brani sramežljivost, da bi razkrilo, koga ljubi. Vred tega zastajajoč zapletljaj so prav zabavni. »Varh« je igralsko in vsebinsko lepo dopolnilo k prvi igri. Igrajo: Drenovec, Lipah, Sever, Brežigar, Levjearja, Rakarjeva. Zrežiral ga je prof. Šest.

Za dijaštvo ljubljanskih srednjih šol bodo v priporočilju jutri ob 15. Shakespearjev tragediji »Hamlet« z gostom Rogozom v naslovni vlogi. Učinkoviti način njegove igre in interpretacije te vloge je zbudil največji odziv občinstva in dokazal popularnost njegove igre. Za predstavo veljajo znižane cene od 20 din navzdol.

OPERA
Začetek ob 20 uri
Četrtek, 16. maja: Lucija Lammermoorska Red Četrtek. Gostovanje Sonje Ivančičeve in Josipa Gostića
Petek, 17. maja: Tosca. Izven. Znižane cene. Gostovanje Tee Laboševce, zagrebške sopranistke in Borisa Popova, ruskega baritonista
Sobota, 18. maja: Kleopatra. Red A
Nedelja, 19. maja: Traviata. Izven. Gostovanje in poslovilna predstava Vanje Leventove, bolgarske sopranistke

Sonja Ivančičeva je podala z »Lucijo Lammermoorsk« pevsko in igralsko vzorno kreacijo ter je s svojim debutom vsekoli potrdila najlepše nade, ki jih gojimo v njen razvoj. Odlična izšolanost in glasovna lahkostnost jo predstirajo za najtežje koloraturne partije, zato jo vsekakor velja slišati v tej Dondizetijevi operi. Edgarda poje kot gost izvrstni Josip Gostić, Asthona pa priljubljeni baritonist Janke Režija je Freljova. Dirigira pa Anton Nefat.

Tea Laboševa in Boris Popov bosta nastopila jutri v petek na našem odru v Pucčinjevi »Toski«, kjer bo pela Laboševa naslovno partijo, Popov pa Scarpio. Laboševa je mlada sopranistka dramskega obsega, ki je že z lanskim gostovanjem pri nas dokazala izreden talent. Popova Scarpia pa spada med najboljše, kar jih je ta odlični baritonist ustvaril na našem odru. Cavaradossija poje naš prvi tenorist Jean Franci. Dirigira dr. Švara.

Švara »Kleopatra« je žela na krstni predstavi tako ogromen uspeh, kot doslej še malokatero domače delo. Avtor je bil obenem s solisti po koncu predstave nestokrat klican pred zastor. Navdušenje občinstva je rastlo od slike do slike. Izvrstne kreacije Heybalove, Janka, Betetta in Francija, odlična Debečeva režija in prekrasna scena inž. Franca, so dale delu blesteč okvir. »Kleopatra« bo po svojem uspehu nedvomno zavzela vidno mesto v operni literaturi.

CELJSKO GLEDALIŠČE
Nedelja 19. maja ob 20.: Ujež (Udruženje jugos. emancipiranih žen), gostovanje Sentjakobskega gledališča iz Ljubljane.

Profesor: »Ura kaže že devet, pa nikogar izmed naših gostov še ni tu. Bržkone sem vabila napisal z babilonskim klinopisom«

Boleznica KOLEDAR

Danes: Četrtek, 16. maja: Janez Nepomuk
DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Bal v operi
Kino Sloga: Ljubezen v planinah
Kino Union: Ninočka — Greta Garbo
Magoličeva razstava v Jakopičevem paviljonu odprta od 8. do 18.
Razstava slik prof. Elde Piščanec v Obersnelovi galeriji na Gosposvetski cesti odprta od 8. do 18.
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Piccoli, Tyrseva cesta 6. Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Iz Kamnika

— V Narodni štaltnici bo predaval daues v četrtek ob osmi uri gospa Copeland (v slovensčini) o Orknejskem otočju. Predavanje bo spremljalo nešteto prekrasnih slik o naravnih lepotah otočja. Opozarjamo Kamničane, naj tega predavanja ne zamude.

Iz Maribora

— Odprava poštnih paketov iz Maribora. Zaradi ukinjitve ambulančne pošte pri vlaku, ki odhaja iz Maribora ob 20.55, bo morala kolodvorska pošta od 19. maja dalje odpravljati pakete v smer proti Ljubljani in Zagrebu ob 17.55 v dveh ambulančnih poštah. Opozarjajo se oddajalci, da po možnosti oddajajo svoje pakete mariborskim poštam že dopoldne ali popoldne vsaj ob 16.

— Pomoč revni deci. Prvi dan nabiralne akcije je lepo uspel. Ker pa še marsikdo ni imel zavoja pripravljenega, najvjudneje prosimo vse, naj pripravijo darila, da se nam bo s tem delo nekoliko olajšalo. — Zensko društvo.

— Novi grobovi. Na Ruski cesti 1 je umrla vdova po upokojenem finančnem komisarju Roza Repulsk, stara 61 let. — V Strossmayerjevi ulici 16 je preminila zabavnica Avgusta Krajnc, stara 54 let. — V Sokolski ulici 4 na Pobrežju je umrl upokojeni jetniški paznik Miroslav Špolec, star 55 let. — Žalujocim naše globoko sožalje!

— Sejmske novice. Na zadnjem živinskem sejmju so prignali okoliški kmetje 473 glav živine, in sicer 6 bikov, 70 volov, 367 krav, 21 telet in 9 konj. Prodanih pa je bilo 333 komadov. Cene so bile naslednje: debeli voli 7.50 do 8.75, poldebili voli 6 do 7.50, plemeniti voli 6 do 8, biki za klanje 5.50 do 7, klavne krave debele 5.50 do 7.50, plemenite krave 5 do 7, krave za klobasarie 4 do 5.25, molzne krave 6.50 do 7.75, breje krave 4.50 do 6.50, mlada živina 6 do 8, teleta 6 do 7 din za kg. Mesne cene pa so bile naslednje: volovski meso prve vrste 14 do 16, meso bikov, krav in telic 12 do 14, telečje meso prve vrste 12 do 14, svinjsko meso sveže 16 do 18 din za kg.

— Tasta je hotel umoriti. Orožniki so aretirali 40letnega posestnika Janeza Zorka iz Sv. Trojice v Slovenskih goricah, in sicer zaradi tega, ker je nekega moškega nagovarjal, da bi ustrelil njegovega tasta Matjo Šaupera v Cigoli. Janeza Zorka so prepeljali v mariborske sodne zapore.

Dve prometni nezgodi. V Pesnici je trafil 32letni Maks Terjavlenik tako nesrečno z motornega kolesa, da je obelzel nezavesten s hudimi poškodbami na glavi.

— Na Tržaški cesti pa je padel s kolesa 10letni železničarjev sin Kurt Reuf, ki si je pri padcu zlomil levoico. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnici.

— Sokolsko društvo študent priredi v soboto 18. maja v svoji dvorani pester večer pod naslovom »Vsakomur nekaj«. Sodelujejo: Slavko Lukman, znani tenor in koncertni pevec, Jos. Povhe, znani slovenski komik in režiser ter bivši član ljublj. in marib. gledališča. Pri glasovirju pa bo žvržolela ga Vrabčeva. Na soredru so lahke melodiozne operne, operetne arije in pesmi kupleti in humornistični prizori s petim zastopani na komponisti Verdi, Flotov, Schubert, Lehar, Stritof, Preselli, Kurtis Flašman, Gregorc, Supnce, Jankovec, Jiranek in Beneš. Odlično izbran spored in njega slošno priznani izvajalci bodo zadovoljili vsakogar.

— Tezenske novice. Na binkoštni ponedeljek je pri prireditvi rodbenega društva Tezma v gostilni Sever v Spodnji Dobravi nezadoma počila žila na nosi nekemu kolesarju. Takol so ga prevezali in mu z veliko težavo ustavili kri. Odpremil so ga v bolnico.

Iz Litije

— Sestanek rezervnih oficirjev. Drevi ob 20. je sestanek vseh rezervnih oficirjev iz Litije,

Osebnost generala Michielsa ki je šef belgijskega generalnega štaba in glavni sveto- valec vrhovnega poveljnika kralja Leopolda

Vzdržati bom: se glasi geslo seta belgijskega generalnega štaba generala Michielsa. Vrhovno vodstvo belgijske armade je v rokah tega generala, ki je 59 let star. Rojen je bil v Bruslju 1881. L. 1903 je postal podporočnik. L. 1914 je bil član generalnega štaba utrdb Liege. Med vojno je bil glavni sodelavec generala Jacquessa na Yseri. Po veliki ofenzivi 1918 je bil Michiels odlikovan z visokim odlikovanjem in postavljen v vrste višjih belgijskih oficirjev. Ob odlikovanju se je poveljeval glasilo, da je Michiels odličen generalistični oficir, pogumen, odločen in iniciativen ter je bil od začetka vojne dragocen na prvem vrhovnemu poveljniku. Posebno se je izkazal med ofenzivo v Flandriji. Po premirju je Michiels postal profesor

v belgijski vojni akademiji. V juniju leta 1937 je napredoval za generalštabnega majorja. Ob mobilizaciji lani v septembru je postal komandant neke pehotne divizije. Ko je šef belgijskega generalnega štaba Van de Bergen dne 2. februarja odstopil, je bil na njegovo mesto imenovan general Michiels.

Novi generalist je vojskovodja v pravem pomenu besede, kajti med svetovno vojno je spoznal, kaj je vojna. Pred meseci je skupini francoskih oficirjev izjavil: — Ne borimo se še, toda nekoga dne, če se to treba boriti bomo šli z vami, to je gotovo in borili se bomo kakor levi.

Ta dan je prišel Belgijske in francoske cete se skupno bore proti skupnemu sovražniku.

Kariera Stalinskega zaupnika Timošenka ki je prišel na mesto maršala Vorošilova kot vrhovni poveljnik rdeče armade

Sovjetski vodje so postali pozorni na Timošenka aprila 1918, ko je s tovariši hotel prebiti rdeči gardi v boju proti belim in proti Nemcem. Njegovi tovariši so bili Vorošilov, Antonov, Avenjnikov, Mejlag in Rahimovič. Vorošilov je postal maršal, ostali trije so bili ustreljeni ob čiščenju 1. 1937.

L. 1918 se je prvi odred rdeče garde boril na jugu Rusije proti dvema divizijama nemške kavalarije, ki sta obkrožili tretjo in peto divizijo rdeče garde. Med poveljniki garde je bil samo Timošenko strokovno izobražen, kajti bil je pred revolucijo podporočnik v carjevi armadi. Po Timošenkovih zaslugi so rdeči razpršili nemško kavalarijo in se nato združili z jedrom rdeče garde, pri kateri je bil kot politični komisar postavljen Stalin.

Timošenko je Ukrajince iz okolice Kijeva. Najprej je bil učitelj. L. 1914 je bil mobiliziran in proti koncu vojne je bil že podporočnik. Od početka revolucije se je pridružil Leninovi stranki. Po uspehih bojev proti Nemcem na jugu je postal Stalinov prijatelj.

Stalinu je pomagal z aktivnim političnim delom od vzpona in zmag nad Tro-

kim in drugimi tekmeci. L. 1924 je postal poveljnik neke divizije in glavni sodelavec vrhovnega poveljnika Vorošilova. Nato so ga poslali v višjo generalštabno akademijo rdeče armade. Zaposlil jo je z najodličnejšo oceno. Poslej je bil vedno v Stalini-ovi bližini. Užival je vedno neomejeno Stalinsvo zaupanje.

V septembru lani je Timošenko poveljeval četam, ki so se polastile dela Poljske. Tesno je vedno sodeloval s Politbirom in s Centralnim ukrajinskim komitejem.

Med vojno s Finci so se krožile vesti o skorajšnji demisiji maršala Vorošilova. Te vesti so postale zelo verjetne, ko je Stalin poklical iz Kijeva med finsko vojno svojega zaupnika generala Timošenka. Zanj je mesece vojne na Finskem je Timošenko dejansko vodil vojne operacije in po njegovem načrtu je uspel predor Mannerheimove črte. Kakor Vorošilov je tudi Timošenko dober govornik. Po postavi je visok in močan, glas ima rdeč, vse na njem kaže pogumnega vojaka. V nasprotju s Vorošilovim pa se zna obvladati. Dolež se ni spregovoril ničesar, kar bi ne bilo po godu vsegačnemu diktatorju Stalinu.

Gibanje cen živil v Ljubljani

Ljubljana, 16. maja
Cene živil se v zadnjih 14 dneh niso mnogo spremenile v Ljubljani, kar pa nikakor ne pomeni, da so se ustale. Ustale niso niti cene tistih življenjskih potrebščin, ki spadajo pod oblastno nadzorstvo.

Zdaj, ko so uvedeni brezmesni dnevi, se menda meso ne bo več podraževalo. Konzum mesa v mestih je toplejše mesece znatno manjši; poleti se ljudje ne bodo zalagali z mesom za več dni, da bi ga lahko jedli tudi ob brezmesnih dneh, zato se nam ni treba bati, da bi se meso morda podražilo zaradi velikega domačega konzuma. Zdaj so se cene živine vsaj začasno ustale. Upoštevati je pa treba, da je poleti manj živine naprodaj, ko je dovolj krme. Cene govedine, teletine in svinjine so ostale nespremenjene. Zanimivo pa je, da se je podražilo meso drobnice, menda pod vplivom višjih cen drugih vrst mesa. Tako je bilo koštrunovo meso pred 14 dnevi po 8 do 12 din kg, zdaj je pa po 10 do 12 din; jagnjetina je bila po 12 do 16 din, zdaj je po 16 do 18 din kg. Nespremenjene so ostale cene kozličevine, ki so pa že tako zelo visoke — 20 do 22 din kg. Kozličevina je torej prav tako draga kakor svinjsko meso I. vrste, čeprav se ne more z njim meriti po okusu in kvaliteti.

Nekateri mislijo, da se bo zaradi uvedbe brezmesnih dni podražila perutnina, češ, konzum perutnine bo tem večji, ko ne bo dovoljeno klati goveje živine in prašičev. Toda perutnina je pri nas že tako draga, da spada že med luksuzna živila. Zaklan piščancev je po 36 din kg, kokoši po 30, petelin po 26 in raca po 28. Perutnina je torej med mesom najdražja. Celo več vrst dobrih morskih rib je cenejših, čeprav so pri nas vedno precej drage zaradi dovoza. Dovolj značilno je, da je v Ljubljani čedalje večje popraševanje po konjskem mesu, ki ga pa ni vedno naprodaj. Prodajajo ga po 6 do 8 din kg kakor prejšnja leta drugovrstno govedino.

Uradne cene mlečnih izdelkov so nespremenjene, a zadnje čase gospodinje večkrat težko dobe surovo maslo. Nihče jim ne ve prav razložiti, zakaj ga ni naprodaj in zakaj nekatere stalne prodajalke sploh ne pridejo na trg. Tudi v mlekarah je masla malo naprodaj in pogosto poide. Ali se tudi v tem kaže posledice velikega izvoza goveje živine? Nekateri so si razlagali pomanjkanje masla s tem, da je zdaj malo

mleka. Toda prav zdaj je mnogo več mleka kakor pozimi, ko je živina že na pašni in je dovolj zelene krme. Navadno surovo maslo bi moralo biti naprodaj po 24 do 30 din kg, a zadnje čase ga prodajajo marsikje po 40 din kakor prejšnje čase najfinerše čajno maslo.

Cene jajc so precej nestalne; težko je določiti povprečno ceno za daljšo dobo. Na našem trgu se cene spreminjajo skoraj vsak dan, glede na količino blaga. Pred 14 dnevi so jih prodajali po 0,8 do 1 din, zdaj pa po 75 do 90 par.

V zadnjem mesecu se je zelo podražil kruh. Tako je bil pred mesecem beli kruh po 4,8 in črni po 4,2 din kg, pred 14 dnevi pa beli po 5,1, a zdaj je že po 5,50; polbeli je bil pred 14 dnevi po 4,7, zdaj je po 5,1, črnega so prodajali po 4,5, zdaj je pa po 4,9 din kg.

Domače in južno sadje je čedalje dražje. Jabolka prve vrste so že po 10 din kg. Drugovrstna jabolka, še precej cenovno ohranjena, so prodajali pred 14 dnevi po 6 do 8 din kg, zdaj pa precej slabša po 7 do 8 din. Jabolka tretje vrste so bila po 4—6 din, zdaj so po 6. Precej so se podražile pomaranče, od 50 par do dinarja pri kosu. Črešnje so še vodene in »slane«; prodajajo jih po 10 do 16 din kg. Precej so jih prodali med binkoštnimi prazniki.

Specerijsko blago se v splošnem ni podražilo in tudi cene moka so se začasno ustale. Vendar je pšenina moka precej dražja kakor je bila pred mesecem. Moka št. 0 je bila pred mesecem po 4,25 do 4,5 kg, zdaj je po 4,75 do 5; št. 2 je bila po 4 do 4,25, zdaj je po 4,5 do 4,75; št. 4 prej po 3,75 do 4, zdaj po 4,25 do 4,5 in št. 6 prej po 3,5 do 3,75, zdaj po 4 do 4,25 din kg. Ržena moka je bila po 3,5 do 3,75, zdaj je po 4 din. Koruzna moka je bila po 2,75, zdaj je po 3. Koruzni zdrob so prodajali po 3,75, zdaj je po 4. Pšenični zdrob se je podražil od 4,5 na 5 din kg.

Nekateri vrste zelenjave in sočivja, ki jih pa ne moremo prištevati med glavna živila, so se nekoliko pocenila.

Med važnejšimi življenjskimi potrebščinami so se silno podražila trda drva. To je treba pripisovati predvsem temu, da je zdaj naprodaj zelo malo suhih drv, ker kmetje pozimi niso mogli sekati zaradi previsokega snega in prehudega mraza. Cela (nežagana drva) so zdaj po 125 din

m, zagana po 135 do 140, cepljena pa po 150 do 160 din. Drva so se podražila od lani približno za 75%. Nekateri nas strahujejo, da bodo še znatno dražja.

Iz Celja

— Polkovna slava. 39. pešpolk bo slavil v torek 28. t. m. svojo slavo v spomin na zmagovite boje celjskega pešpolka v ofenzivi na Koroškem leta 1919. K proslavi velikih dni našega polka, ki bo ta dan ob 10. na Dečkovem trgu, je vabljeno vse narodno zavredno prebivalstvo mesta Celja in okolice. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

— Celje je pozdravilo hrvatske književnike. V sredo ob 13.30 se je odpravila deputacija Celjskega kulturnega tedna z vlakom iz Celja v Lasko, kjer je pričakala brzoval, s katerim so se vozili hrvatski književniki, ki so potovali na svoj recitacijski večer v Maribor. Celjska deputacija je spremljala hrvatske književnike do Celja. Ko je ob 15. prispel brzoval v Celje, so hrvatske goste pozdravili zastopniki Celjskega kulturnega tedna, dva zastopnika Umetniškega kluba v Mariboru in večje število občinstva. Po prisrčnem slovesu so se hrvatski književniki z zastopniki Umetniškega kluba v Mariboru odpeljali proti Mariboru.

— Razmere na delovnem trgu. Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 666 brezposelnih (544 moških in 122 žensk) nasproti 726 (596 moških in 130 žensk) dne 30. aprila. Delo dobi po 10 ključavničarskih in kovaških pomočnikov, 4 hlapi, 2 čevljarica pomočnika, po 1 podkovski kovač in zagar, 10 kmečkih dekel, 8 kuharic, 4 služkinje ter po 1 natakarica in sobarica.

— Umrla sta v torek v celjski bolnici 32letna ključavničarjeva žena Josipina Dolencova iz Trnovlj in 70letna dnarica Barbara Pungerskova iz Trnovlj pri Celju.

— Uježe, zabavno Nušičevo veseligr, bodo vzprijorili šentjakobčani iz Ljubljane v nedeljo ob 20 v mestnem gledališču v Celju. Predprodaja vstopnic v knjižarni Gorličar.

— Lastniki motornih vozil, ki še niso zamenjali evidenčnih tablic naj storijo to takoj pri uradu, kjer imajo svoja vozila registrirana, ker je uporaba starih evidenčnih tablic nedopustna.

— Opoldanska avtobusna vožnja iz Celja na Teharje je z novim vozilom redom, ki je stopil v sredo v veljavo, ukinjena do 1. oktobra.

— Napad in nesreča. V Grahovšah pri Laškem je neznan moški v noči ob ponedeljku na torek napadel 19letnega delavca Filipa Tovornika iz Laške vasi pri Laškem in ga zabel — nožem v trebuh. V Brnci pri Hrastniku si je 17letni steklar Ivan Komlanc v torek pri padcu zlomil desno ključnico. Poškodovanca se zdravita v celjski bolnici.

— Zalosten dogodek. V torek smo poročali, da si je 36letni posestnik Mastnak v Sedini pri Dramljah na binkoštni ponedeljek jutraj pognoj kroglo v desno senco. Naknadno nam sporočajo, da je postal Mastnak žrtve nesreče. Hotel je s samokresom ustreliti skobca na svojini, a je ravnal tako neprevidno, da se je samokres nenadno sprožil in je krogla zadela Mastnaka desno senco. Težko poškodovan Mastnak se zdravi sedaj v celjski bolnici. Če bo okrevl, bo najbrž izgubil eno oko. Njegovo stanje je še vedno resno.

Turistična afera pred sodiščem

Ljubljana, 15. maja
Pred sodniki tiskovnega senata s predsednikom s. o. s. Ivanom Brelihom se je večer zagovarjal novinar Vladimir Regally. Državni tožilec ga je obtožil zaradi prestopka po zakonu o tisku in zahteval naj se kaznuje po čl. 54-II. tega zakona.

V prvi in drugi številki mesečnika »Sadašnjost«, pravi obtožnica, je toženi Vlad. Regally objavil članek, v katerem je napadel referenta za turizem pri banski upravi Rudolfa Badiura. Očitno mu je, da je ignoran, ki o kartografiji nima pojma itd. in prav tako ne o načinu reprodukcije ter je zato zrel za upokojeve. V tretji številki »Sadašnjosti« očitno Regally Badiura, da opravlja uradno cenzuro turistične propagande, da se norčuje iz znašnega jezika, da je nesposoben za sestavljanje turističnih vodičev, itd.

Obtoženi je izjavil, da se ne čuti krivega. V »Sadašnjosti«, ki je nehala izhajati junija lani, je obstajala rubrika »Turistični varieté«. To je bilo nekakšno »Sito«, v katerem je Regally kritiziral našemu turizmu škodljive pojave, ne samo v Sloveniji, temveč tudi v drugih pokrajinah države. Badiura trdi, da ga je Regally zaradi tega napadel, da bi ga izpodrinil pri izdaji vodnika za Slovenijo v srbohrvaščini. Regally je izjavil, da je dobil to delo za mnogo prej, preden so izšli inkriminirani članki in torej to delo ni moglo biti motiv za njegovo kritiko Badiurovega dela. Nato je obtoženi Regally od točke do točke pojasnjeval, na kakšno stvarno podlago se je opiral, ko je kritiziral Badiura.

Glede očitka, da je Badiura nesposoben za opravljanje cenzure turistične literature, se je Regally zagovarjal, da je banska

uprava zahteva s posebnimi okrožnicami predložitev vse turistične literature in reklame v odobritev turističnemu referentu. Badiura bi moral že v preventivni cenzuri vse napake odpraviti, češar pa ni storil, temveč se je poslužil svoje avtoritete in je hotel turistično javnost prisiliti, da bi se mu podredila.

Kot izvedenec je bil zaslišan nato prof. dr. Anton Melik, ki je poudarjal, da velja v znanstveni literaturi načelo, da se smejo uporabljati za slovenske kraje samo slovenska imena, tuja imena se uporabljajo samo v izjemnih primerih. Poudaril pa je tudi, da je Badiura oral ledino glede nazivov v naši turistični literaturi. Drugače je z imeni v reklamah namene. V takih primerih je izbira imen individualna. Sam izvedenec pa je načelno proti takim imenom kakor »Kranjski Ischle«, itd. pojasnil, da vplejana cenzura turistične literature ni sponela na zakonski podlagi, Badiura pa je res ocenjeval turistično literaturo. Nerazpoložena banske uprave proti Regallyju ni povzročila Badiura, ko je šlo za dotacijo. Ravnatelj dr. Zilek je med drugim izjavil, da imata Badiura in Regally vsak svoje zasluge v našem turizmu. Zaslišan je bil tudi R. Badiura, ki je poudarjal, da je delal in še dela samo iz idealnih nagibov.

Tiskovni senat je spoznal Regallyja za krivega in ga je obsodil na 430 din globe z motivacijo, da je imel sicer povod za kritiko nekaterih Badiurovih del, toda kritika je bila prestra in deloma neupravičena.

Radionročram

Petek, 17. maja

7.00: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 11.00: Šolska ura: Pokrajinska oddaja iz Svetin (srez Ptuj), izvajajo učenci in učenke ljudske šole. — 12.00: Iz narodne zakladnice (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14.00: Poročila. — 14.10: Tedenski pregled tujkoprometne zveze. — 18.00: Ženska ura: Okrasni vrtovi (gde. Grasselli Katarina). — 18.20: Bizet: L'Arlesienne, suita (plošče). — 18.40: Francosčina (g. dr. Stanko Leben). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura: Slovenska dramatika v prošlosti in sedanjosti (Božidar Borko, urednik — Ljubljana). — 19.40: Objave. — 19.50: Kotiček SPD: Pomoč na Krivavcu in Vel. planini (Bogdan Jordan). — 20.00: Plesni zvoki (plošče). — 20.30: Večer skladb L. M. Škerjanca in M. Tomca. Sodelujejo: g. Tončka Maroltova, g. prof. Pavel Šivic (spremljava) in radijski orkester. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Duet harmonik (brata Goloba).

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekluci, izjave oeseda din L. davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglaše ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

SAKOVRSNO POHISTVO
se vedno po starih cenah do-
pajavi v moderni in solidni iz-
delavi tvrdka »Oprava«. Celov-
ska 50. Sprejemajo se naročila
a. L.

Oglašuj
male oglaše
v
Slovenski Narod
ker so
najcenejši!

50 PAR ENTLANJE
izuriranje, vezenje zaves, pe-
lica, monogramov, gumbic.
velika zaloga perja po 7.— din.
Julijana, Gospodstva c. 12
Francišanska ul. 3. 4. L.

KLIŠEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

PRED NAKUPOM OBUTVE
si oglejte našo nedeljsko raz-
stavo. Brajkovič Živko, diplo-
mirano čevljarstvo, Ljubljana,
Igriška 3 (pri Drami). 1322

SLUŽBE

BRIVSKI POMOČNIK
dobro delavec, po možnosti se
mlad, dobi takoj mesto. Radič
Avgust, brivec, Slov. Konjice.
1320

UCENKO
za trgovino spec. moda in sport
sprejem. Hrana in stanova-
nje. Učar Matko, Bled 1319

TRGOVCI — DOBRA MOČ
SE VAM PONUJA!

Mladenci 19 let star, dober računar, išče službo trgovskega sluga. Sprejme kakršnokoli namučenje v trgovini, najraje v Ljubljani. Dajčman Peter, Studenci pri Mariboru, Obrečna c. 90. 30/M.

PRODAM

OREHOVA JEDRICA
sortiran cvetlični med in me-
dico dobite oajceneje v
MEDAKNI

Ljubljana, Zidovska ul. 6. 18/L

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega srčno ljubljenega sina, brata,
vnuka in nečaka

Silvota Jančarja

zrekamo srčno zahvalo za vse izraze sočutja, za mno-
goštevilno spremstvo na njegovi zadnji poti, nadalje
sportnemu klubu za krasni venec, g. Jelnikarju za gan-
ljivi govor.

Vsem prisrčna hvala.

Zalujoče rodbine
JANČARJEVI

Najboljši vod. k po radijskem svetu je „NAŠ VAL“

sporedi evropskih postaj na vseh valovih,
strokov. članki, roman, novela, novice
z radijskega in televizijskega sveta, filmski
pregled, nagradni natečaj, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran!
OPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 6.

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“
Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Prižgal je eno izmed panskih svetilk na kamninu
in vzkliznil v nenadnem obratu misli.

— Ali veste, kaj storiva? Običeja najino lepo pri-
jateljico in vzameva jo s seboj na obed.

— Ah, to je imenitna misel, Escaldas! Da, poleg
tega, da človeka vedno veseli, če vidi lepo dekle, bi
se ne jezilo, če bi mogel ugotoviti, da je to dekle res
tako popolno Michelini kakor pripovedujejo ljudje.

Pri tem imenu se je Gilbertu zmračil obraz.

— Kaj, vi še niste nikoli videli Bertrande Gaelo-
ve? — je vprašal začuden.

— Ah, da, videl sem jo, toda takrat je bila še
žabica. Toda od svojega zadnjega potovanja v Ame-
riko nisem bil v Conquetu. Ona pa v grad ni pri-
hajala. Tako je že več let nisem videl.

— Podobnost zdaj ni več tako presenetljiva, —
je pripomnil princ mračnega obraza. — Pariz ji ne
ugaja. Izpreminja se v svojo škodo. Poleg tega je
pa treba priznati, da njeno zdravstveno stanje...

— To je res, — se je zasmel Escaldas. — Oče
postanete. Francoise de Plesguen bi bila zelo vesela,
če bi zvedela to.

— Da, toda ona nima niti pojma o tem, — ga je
prekinil Gilbert hladno. In krenila sta proti pred-
mestju Saint-Honore skozi mestni okraj, kjer stoji
krasne nove sedemnadstropne hiše, kraj njih pa
stare, že razpadajoče bajte. Na vratih ene izmed teh
je bilo z žoltimi črkami napisano: »Tu se oddajajo
v najem opremljene sobe in kabineti.«

Vstopila sta. Escaldas se je delal kakor da hoče
ostati v pisarni, kjer so se oddajale sobe v najem.

— Vstopite z menoj, — je dejal Gairlance. — Ob
tej uri naju lahko Bertranda brez zadrege sprejme.

— Da, gospod Gregoire, — je zaklical ženski glas.

— Gospodična Gaelova se je pravkar vrnila.

Zarek plinske svetilke je posvetil na stopnišče.

— Zakaj vas tu kličejo Gregoire? — je zašepetal
Escaldas gredečo po stopnicah.

— Kaj bi morda hoteli, da bi...

— O, razumem, zakaj se odpovedujete celo knež-
jemu naslovu.

— Toda... mar nisem princ Gege, — je dejal
Villigen. smeje. — To je nedolžno poigravanje s
črkami. Saj vendar veste, da se nič ne dela iz celih
kosov, tudi priimek ne.

— Gregoire — Gael, zares ste udani tej črki.

Prispela sta do drugega ovinka stopnic. Gilbert
je položil Escaldasu roko na ramo.

— Kaj pa poljub vaših žoltokožcev?

— Kako mislite to?

— O, da, vrv z vozli, tisto znamenje... Pomislite
na to... To bi mogel biti G.

Escaldas se je bil zamišljen zagledal v praznino.
Na tablicah njegovega spomina se je začrtalo teto-
viranje, o katerem je po Indijankinem mnenju do-
mneval, da je na levi roki markiza de Valcora.

— Morda bi bilo to zares dobro, — je zašepetal.
Toda ta predstava je bila tako nejasna, tako neraz-
ložna.

— Poznam nekoga, ki bi nam to povedal, če bi
bilo mogoče podkupiti ga. To je komornik Firmin.

— Toda kako zapeljati slugo, ki je njegov gospo-
dar petkratni milijonar? Midva pa nimava niti be-
liča.

— Počakajva do preiskave. Mar nisva storila za-
ključka na tej podlagi? Sodniku bo moral pokazati
svojo roko.

Po teh besedah je Gilbert potrkal na vrata, ki jih
je skoraj v istem trenutku Bertranda odprla.

Dekle je stanovalo v dveh sobah — imelo je spal-
nico in salonček.

Pohištvo je bilo skromno, že oguljeno in ob petro-
lejki se je zdelo stanovanje še tesnejše. Namizni prt
je nadomestoval časopisni papir, na katerem je le-
žalo nekaj jestvin — borna zakuska, ki si jo je bila
Bertranda kupila za obed.

Princ Gilbert Gairlance de Villigen, princ Gege,
gizdalin, ki se je znal samo zabavati, je zardel pred
Escaldasom, kajti sram ga je bilo, da pušča svojo

ljubico v razmerah, ki delajo malo časti njegovi ele-
ganci in njegovi domišljavosti.

Izli je jezo na svojo ljubico.

— Mar ni to smešno, — je dejal osorno ubogemu
dekletu in zadušil tako val radosti, ki jo je bila pre-
šinila, ko ga je zagledala. — Kakšno življenje pa
živim? In potem še trdiš, da ti tvoje čipke zadostu-
jejo! Ne dovolim mi, da bi skrbel zate. Ostati bi bila
morala v svojem samostanu in ne sprejemati moje
ljubezni, če si se hotela delati ponižno in igrati vlo-
go delavke, ki se hoče preživljati samo z delom svo-
jih rok.

Bertranda je molčala na te očitke, le prebledela
je in solze so ji zalile oči.

Gilbert je